Formalia

LAT1002 - Innføring i latin II
LAT4002 - Innføring i latin II for masterstudenter
Våren 2023
Skoleeksamen (4 timer)

Eksamen består av fem (5) oppgaver. Av de fem oppgavene teller den første 40% mot endelig karakter, de fire siste teller til sammen 60%.

Du kan svare på norsk, svensk, dansk eller engelsk.

Ingen hjelpemidler er tillatt.

Det er automatisk lagring av besvarelsen din i Inspera hvert 15. sekund. Du kan når som helst navigere mellom di ulike oppgavene, men du må svare på hver oppgave under riktig oppgavenummer. Etter å ha startet prøven, ser du din gjenværende tid oppe til venstre. Ved eksamensslutt vil besvarelsen din automatisk leveres til sensur.

Du kan endre målform øverst til høyre.

Post modicum vero temporis, verno instante tempore, egressus sanctus Hallvardus de domo patris, ut pro suis negotiis agendis partes vicinas visitaret, venit ad stagnum, Dramn nomine, per quod iturus erat, extrahensque modicam lintrem de alga ascendit eam. Et subito advenit mulier praegnans, tremens ac palpitans, rogitans ut eam secum ferret. Et interrogata, quae esset et quo vellet, indicato nomine se transituram per mare velle* affirmavit, et ideo cum videret hominem eo itinere properantem, ne tardior perveniret, ideo celeriter accurrisse. Iussaque mulier sedit in puppi. Ille vero iter arripuit navigando. Et subito vidit ad litus, quo mulier venerat, tres viros velociter accurrentes, qui statim aliam cymbam arripientes post eos velocius navigabant. Tunc sanctus Hallvardus mulieri ait: «Agnoscis hos?» Ait illa: «Agnosco.» Et ille: «Ut video, te requirunt; dic mihi, quid feceris.» Respondit illa: «Verum est, quod me persequuntur, sed quod mihi imputant, non feci; imponunt enim super me causam furti.» At ille: «Potes te ex hoc purgare ferro ardente?» At illa: «Possum et parata sum, si mihi parcere velint.»

* velle er overflødig og behøver ikke oversettes.

1 Oppgave/oppgåve 1

Oversettelse av pensumtekst med kommentar

Pensumteksten til venstre er fra legenden om St. Hallvard. Oversett og kommenter språklig og innholdsmessig. (Ett sted i teksten som kan være ugrammatisk, er markert med asterisk og kommentert etterpå.)

I den språklige kommentaren skal du:

- peke på fem partisipp, identifisere verbet de tilhører med a verbo-bøyning*, og forklare hvordan formene er brukt.*
- peke på fem konjunktivformer og identifisere verbet de tilhører med a verbo-bøyning, og forklare om formene er brukt som hovedverb eller i leddsetning. Hvis de er brukt i leddsetning, identifiser også type leddsetning og leddsetningens subjunksjonal.
- peke på fem ord i akkusativ og begrunne bruken av kasus i hvert tilfelle. Gi eksempel på både substantiv, pronomen og adjektiv.

I den innholdsmessige kommentaren skal du:

- Peke på tematisk og retorisk oppbygning og på historisk bakgrunn. Du bør forholde deg til hele teksten slik den er på pensum (dvs. ikke bare det som er med i denne oppgava). Når du forklarer tematisk oppbygning, peker du på hva teksten handler om, og hva som er med i dens beskrivelse. Når du forklarer retorisk oppbygning, kan du ta opp virkemidler som stil og karakterskildring. Når du forklarer historisk bakgrunn, plasserer du teksten og dens handling geografisk, tidsmessig og kulturelt.

Den innholdsmessige kommentaren bør ikke være på mer enn til sammen ti-tolv setninger.

Noter:

* a verbo-bøyning: 1 p sg presens indikativ aktiv, konjugasjonstall (hvis verbet følger en konjugasjon), 1 p sg perfektum indikativ aktiv, (stamme i) perfektum partisipp.

* måter å bruke partisipp på: konjunkt / adverbielt, i absolutt ablativ, attributivt, i sammensatt verbtid.

Skriv ditt svar her

Format

Words: 0

Maks poeng: 0

2 Oppgave/oppgåve 2

Metrikk

Beskriv et heksameters oppbygning med egne ord, og skander (analyser metrisk) de to eksemplene under, hentet fra Vergils *Aeneide* (2.41-42). Vis føtter, og minst én cesur i hver linje (se eksempel på oppsett under).

Den trojanske presten Laokoon advarer sine landsmenn, når de har funnet en trehest på stranda utenfor byen:

> Laocoon ardens summa decurrit ab arce,
>
> et procul: «O miseri, quae tanta insania, cives?»

Oversettelse: «I glød løper Laookon fra den høye borgen ned, og ennå langt unna: 'Å elendige, hva for galskap, landsmenn?'»

Det første ordet, Laookons navn, er opprinnelig gresk og har denne sekvensen av lange og korte stavelser: Lāocoōn.

Sett analysen f.eks. opp som tabell. Et eksempel fra samme tekst med cesur vist som /, er:

quicquid id est, timeō Danaōs et dōna ferentes *hva enn dette er, jeg frykter danaerne selv når de kommer med gaver*

– u u	– u u	– / u u	• –	– u u	– x
quic qui di	dest ti me	o Da na	o set	do na fe	ren tes

Skriv ditt svar her

Format

Words: 0

Maks poeng: 0

3 Oppgave/oppgåve 3

Oversettelse til latin

Oversett teksten under til latin. Gloser er oppgitt nederst. Er det et latinsk uttrykk du ikke er helt sikker på, kan du bruke et med lignende mening.

Thor Heyerdahl var en norsk forsker og forfatter. Han krysset Stillehavet med en flåte som han selv hadde laget av balsatre. Han trodde at mennesker hadde kommet til Stillehavets øyer fra Amerika, fordi kunstgjenstander var like på disse stedene.

Gloser:
balsatre ochroma pyramidale (ochroma, atis n)
flåte ratis,is f
forsker indagator,oris m
krysse f.eks. transicio 3 -ieci, -iect.
kunstgjenstand artificium, i n
lik similis,e
Stillehavet Mare Pacificum
øy insula,ae f

Skriv ditt svar her

Format

Words: 0

Maks poeng: 0

4 Oppgave/oppgåve 4

Oversettelse av ukjent tekst til norsk

Poggio Bracciolini (1380-1449) var en italiensk lærd, humanist, og forfatter av mange verker, deriblant *Facetiae* (*Vittige historier,* 1438-1452). Historien under er hentet derfra. Oversett teksten til norsk. Gloser til teksten er oppgitt nederst.

En far forsøker å få sønnen sin til å holde seg unna alkohol, med et eksempel til skrekk og advarsel.

Pater, cum filii ebrietatem saepius nequiquam redarguisset, conspecto semel in via ebrio, erectis verendis, turpiter iacente, pueris quoque permultis qui circumstabant ridentibus atque illudentibus, filium ad tam verecundum spectaculum vocavit, existimans hoc exemplo ab ebrietate deterreri eum posse. Ille autem, viso ebrio: 'Rogo, pater,' inquit, 'ubi est id vinum, quo iste ebrius factus est, ut ego etiam eius vini dulcedinem degustem?' non ebrii turpitudine absterritus, sed vini cupiditate commotus.

Gloser:
absterreo 3 -terrui -territ. *skremme vekk*
ebrietas,-atis f *drukkenskap, drikking*
ebrius,a,um *full, drukken; en full mann, en drukkenbolt*
circumsto 1 -steti *stå rundt*
conspicio 3 -spexi, -spect. *få øye på*
commoveo 2 -movi -mot. *bevege, fylle, inspirere*
cupiditas, atis f *lyst*
degusto 1 *smake på*
deterreo 3 -terrui -territ. *skremme vekk*
dulcedo, inis f *sødme, deilig smak*
erigo 3 -rexi -rect. *reise opp*
existimo 1 *tro*
iaceo 2 -iacui *ligge*
illudo 3 -lusi -lus. *gjøre narr*
nequiquam (adv.) *forgjeves*
redarguo 3 -argui *kritisere, argumentere mot*
rideo 3 -risi -ris. *le*
semel (adv.) *en gang*
spectaculum, i n *syn, skue*
turpiter (adv.) *skammelig*
turpitudo,inis f *skam*
verecundus,a,um *skamfull*
verenda, orum n pl *kjønnsdelene*

Skriv ditt svar her

Format

Words: 0

Maks poeng: 0

5 Oppgave/oppgåve 5

Skriv selv

Skriv en kort egen tekst (ca. tre linjer), der du bruker infinitiv og leddsetning. Tema velger du selv.

Skriv ditt svar her

Format

Words: 0

Maks poeng: 0